

Letter to Editor

Social image of the nursing profession and related factors

Farzaneh Taghaee¹ , Mahboobeh Moradi² , Lale Jamali³ , Roohangiz Shiravani⁴

1. PhD student in nursing, Department of Pediatric Nursing, Faculty of Nursing, AJA University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
2. MSC, Department of Nursing, Faculty of Nursing, Garash School of Medical Sciences, Garash, Iran.
3. Master of Science in Surgical Nursing, Hazrat Vali Asr Hospital, Fasa University of Medical Sciences, Iran
4. PhD student in nursing, Faculty of Nursing, Army University of Medical Sciences, Tehran, Iran

*Corresponding author: 1367shirvani.r@gmail.com

Received: 03 June 2025; Revised: 25 October 2025; Accepted: 01 November 2025

Abstract

Despite the vital role of the nursing profession in providing high-quality care and promoting the health of the community, its social position and public image remain ambiguous and inconsistent. The social image of nursing is a long-standing and challenging concept that has evolved under the influence of various historical, cultural, and structural factors. The development of a positive public image of the nursing profession is affected by multiple determinants, and improvement in these factors can enhance the social perception of nursing, with noticeable impacts on the healthcare system and society at large. Through collaborative efforts and by leveraging all available professional capacities and societal potential, significant steps can be taken to strengthen nursing's professional identity and public image. The purpose of this letter is to highlight the need to reinforce the social image of nursing and to underscore the importance of coordinated efforts to improve the factors that shape it. Enhancing this image can establish a solid foundation for elevating the profession's credibility and improving the delivery of healthcare services.

Keywords: Social image, nursing profession, related factors.

Cite this article as: Taghaee F, Moradi M, Jamali L, Shirvani R. Social image of the nursing profession and related factors. Navid No, 2025; 28(95): 1-6. <https://doi.org/10.22038/nnj.2025.88736.1493>

E-ISSN: [2645-5927](#) / P-ISSN: [2645-5919](#)

Copyright: © 2025 by the author.

Open Access: This is an open access article under the CC BY license

(<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Publisher's Note: Mashhad University of Medical Sciences remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Mashhad University of
Medical Sciences

Navid No

Journal homepage: <https://nnj.mums.ac.ir/>

کمیته تحقیقات دانشجویی
معاونت پژوهش و فناوری
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نامه به سردبیر

تصویر اجتماعی حرفه پرستاری و عوامل مرتبط

فرزانه تقی^۱ , محبوبه مرادی^۲ , لاله جمالی^۳ , روح انگیز شیروانی^۴ *

۱. دانشجوی دکترای تخصصی پرستاری، گروه پرستاری کودکان، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۲. کارشناسی ارشد، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشکده علوم پزشکی گراش، گراش، ایران

۳. کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی، بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران

۴. دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ارتش، تهران، ایران

پست الکترونیک نویسنده مسئول: 1367shirvani.r@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۱۳، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۰۳، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۱۰

چکیده

با وجود نقش حیاتی حرفه پرستاری در ارائه مراقبت باکیفیت و ارتقای سلامت جامعه، جایگاه و تصویر اجتماعی این حرفه همچنان مبهم و متغیر است. تصویر اجتماعی حرفه پرستاری یکی از مفاهیم چالش برانگیزی است که از دیرباز وجود داشته و در طول تاریخ و گذر زمان با عوامل متعددی دستخوش تغییراتی شده است. ایجاد تصویر مثبت حرفه پرستاری در جامعه تحت تاثیر عوامل متفاوتی قرار دارد که بهبود این عوامل موجب بهبود تصویر اجتماعی حرفه پرستاری شده و بازتاب آن در نظام سلامت و جامعه نمود خواهد کرد. می توان با تلاش های چند جانبه و استفاده از تمام ظرفیت های موجود در این حرفه و پتانسیل های جامعه، گام های موثری در جهت ارتقاء مفهوم هویت حرفه ای و تصویر پرستاری برداشت. هدف از نگارش این نامه، جلب توجه به ضرورت تقویت تصویر اجتماعی پرستاری و اهمیت تلاش های هماهنگ برای بهبود عوامل مؤثر بر آن است. ارتقای این تصویر می تواند بستری مناسب برای افزایش اعتبار حرفه و بهبود ارائه خدمات سلامت فراهم سازد.

کلمات کلیدی: تصویر اجتماعی، حرفه پرستاری، عوامل مرتبط

سردبیر محترم

پرستاری به عنوان شاخه ای از علوم پزشکی و رشته ای مستقل، مأموریت ارائه بالاترین سطح مراقبت، درمان، توانبخشی و خدمات بهداشتی را در راستای حفظ و ارتقای سلامت جامعه دارد، نقش پرستاران در نظام مراقبت، جهت برنامه ریزی و ارائه خدمات بهداشتی با کیفیت حائز اهمیت است، ولی متأسفانه جایگاه و تصویر اجتماعی اش به خوبی مشخص نشده است (۱). تصویر اجتماعی فرض و ادراکی که غالب جامعه در مورد یک شخص، حرفه، شغل، سازمان دارند و یک ارزش اجتماعی مطلوب است که هر فرد از طریق تعامل با دیگران ایجاد می کند. تصویر اجتماعی پرستاری نشان دهنده مفهومی از درک و شناخت افراد در یک جامعه در مورد حرفه پرستاری است (۲). تصویر پرستاری، یکی از مفاهیم چالش برانگیزی است که از دیرباز وجود داشته و در طول تاریخ و گذر زمان دستخوش تغییراتی شده است، به طوری که تصویر عمومی پرستاری از «فرشته و خدمتکار» در سال ۱۹۱۹ به یک «تصویر زنانه و ضعیف» در سال های ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۹ و دهه های بعدی به «تابع و گیرنده دستور پزشکان» و نهایتاً در دهه های اخیر به «مراقبت کننده» تغییر کرده است (۳). در ابتدا، حرفه پرستاری حرفه ای زنانه توصیف شده که تأثیر منفی بر مفهوم تصویر اجتماعی در مورد این حرفه داشته است. گرچه تصویر مادری هنوز هم در این حرفه وجود دارد و نقش اصلی پرستاران مربوط به مراقبت تعریف شده است اما در سال های اخیر، تغییرات زیادی در آن رخ داده است که به نوبه خود در تصویر حرفه پرستاری تأثیر می گذارد (۴). ورود مردان در سال های اخیر و افزایش تعداد مردانی که به انتخاب این حرفه تمایل پیدا می کنند در حال افزایش است که به نوبه خود منجر به ایجاد تصویر پرستاری مثبت در اجتماع خواهد شد (۵). رسانه از عوامل سازنده مفهوم تصویر پرستاری است و نحوه بیان رسانه ها درباره حرفه پرستاری تأثیر مهمی بر

شکل گیری تصویر این حرفه در جامعه دارد (۳). اغلب رسانه ها، پرستاری را به طور معمول در زنان به تصویر می کشانند و این امر بر اشتغال مردان در این حرفه تأثیر خواهد گذاشت و از سوی دیگر اغلب منعکس کننده کلیشه هایی است که تأثیر منفی بر تصویر حرفه پرستاری داشته و تصویری تحریف شده از صلاحیت های پرستاری را نشان داده است. بیان تهاجمی گردانندگان وب سایت ها درباره حرفه پرستاری یا حتی پیام های جهت دار بارگذاری شده در آنها توسط طرفداران وب سایت ها، منجر به تأثیر منفی از پرستاری در افکار عمومی می شود (۶). فقدان نمایش بسیاری از نقش های پرستاران مانند نقش تحقیقاتی و آموزشی آنان در حیطه های مختلف علمی، تدریس در جوامع آکادمیک و فعالیت ها در حوزه سیاستگذاری بهداشت در رسانه های مختلف مشهود است (۵). این تفکر که فعالیت های پرستاری محدود به حوزه مراقبت در موسسات بهداشتی است و هنوز هم بسیاری افراد متخصصان پرستاری را زیردستان پزشک می دانند موجب بروز تصویر اجتماعی منفی در پرستاری شده است (۲). تصویر واقعی پرستاری در جامعه متفاوت و نامتجانس است که بخشی از این تصویر توسط خود پرستاران و به دلیل عدم حضور در مباحثات اجتماعی ایجاد شده است (۴). شرایط بحرانی و بیماری های همه گیر، از دیگر عواملی است نیز نقش مؤثری بر تصویر پرستاری دارد و آگاهی جامعه را نسبت به اهمیت پرستاران به شدت افزایش داده است (۷). تصویر مثبت از هر حرفه در جامعه می تواند منجر به قدرت، شناخت و جایگاه آن حرفه، ارزش گذاری و به رسمیت شناختن اجتماعی آن شود، تصویر عمومی جامعه از حرفه پرستاری برای استقبال از حرفه و حفظ ارزش های حرفه ای پرستاران، جذب نیروی انسانی کارآمد و نگهداری افراد در این حرفه، تخصیص منابع به این حرفه، اعتماد عمومی به این حرفه، احساس هویت

در پرستاران، رضایت و کاهش فرسودگی شغلی، افزایش انگیزه، ارتقاء روابط بین رشته ای، هویت و خودباوری حرفه پرستاری از اهمیت زیادی برخوردار است و در نهایت این امر بر سلامت افراد، خانواده ها و جوامع موثر خواهد بود (۲،۴،۵). تصویر مثبت پرستاری عامل مهمی در مراقبت های پرستاری با کیفیت بالا است و به پرستاران و گروه های دیگر جهت بهسازی و توانمندسازی این حرفه کمک، بر میزان استقبال از حرفه پرستاری و استخدام آنها و باقی ماندن در این حرفه و حفظ ارزش های حرفه ای پرستاران تاثیر گذار و تأثیر بسزایی در جلب حمایت اجتماعی و محیطی دارد و می تواند به توسعه حرفه پرستاری منجر شود (۸). پرستاری حرفه ای است که برای رشد و تعالی، به دیدگاه مثبت جامعه و دولت ها نیاز دارد، ارائه تصویر مخدوش یا عوام پسندانه از این حرفه می تواند پیامدهای منفی برای خدمات گیرندگان سلامت به دنبال داشته باشد (۷)، در کنار تصویر سازی مثبت از پرستاران و حرفه پرستاری تصویر عمومی منفی از پرستاران در جامعه می تواند به تخریب خودپنداره پرستاران و تخریب اعتقادات و ارزش های حرفه ای آنان منجر شود (۶). تصویر عمومی و اجتماعی نامطلوب تأثیر منفی بر ساخت و ساز هویت حرفه ای دارد و منزلت اجتماعی آن را تحت تاثیر قرار می دهد و بر توانایی پرستاران برای تمرکز بر کار و انگیزه آنها تأثیر، پرستاران اشتباهات بیشتری مرتکب و نگرش آنها نسبت به بیماران مثبت نخواهد بود (۲،۴). احساس عدم توجه به منزلت اجتماعی حرفه پرستاری و احساس بی ارزش بودن و عدم استقلال و فقدان قدرت کافی در پرستاری از عوامل مهمی است، که حرفه ای شدن در این رشته را تهدید می کند (۵). تصویر اجتماعی ضعیف پرستاری منجر به احساس نادیده گرفته شدن و عدم قدردانی و احترام در پرستاران می گردد که موجب تضعیف

منزلت اجتماعی حرفه پرستاری می شود (۱). احساس بی ارزشی و فقدان قدرت کافی و استقلال در پرستاران در کنار عدم توجه جامعه به شأن اجتماعی حرفه پرستاری، از جمله خطرات تهدید کننده در این رشته اند که باید مورد توجه قرار گیرند زیرا می توانند با ایجاد محیطی سرکوبگر برای پرستاران، به محدود شدن این افراد در جایگاهی نیمه حرفه ای بیانجامد (۷).

افکار عمومی در تعیین ساختار اجتماعی و هنجارهای یک جامعه بسیار قدرتمند عمل می کند و این افکار تحت تاثیر عوامل مطرح شده می تواند تصویر پرستاری و پیامدهای آن را مورد تاثیر قرار دهد، که نیازمند ارائه راهکارها و راهبردهای (جدول شماره ۱) اجرایی و موثر جهت ایجاد تغییراتی در بتن اجتماع به سمت تصویرسازی مطلوب و مثبت حرفه پرستاری و بهبود تصویر عمومی پرستاران است، اما آیا جامعه از این تغییرات آگاه است؟ آیا مردم شروع به درک آنچه پرستاران هستند کرده اند؟ آیا تصویر پرستاری آنگونه که در شان پرستاران باید باشد هست؟ آیا اهتمامی در جهت ایجاد تصویر مثبت پرستاری وجود دارد؟

بازتاب بهبود عوامل مرتبط با تصویر اجتماعی حرفه پرستاری در نظام سلامت و جامعه نمود خواهد کرد. تقویت تصویر اجتماعی مثبت حرفه پرستاری تحت تاثیر عوامل متعددی قرار دارد که می توان با تلاش های چند جانبه و استفاده از تمام ظرفیت های موجود در این حرفه و پتانسیل های جامعه و عدم اکتفا به تنها یک بعد از این موضوع، گام های موثری از جمله ایجاد برنامه های ملی توسط سیاست گذاران سلامت، نشان دادن هویت اصلی پرستاری توسط سیاست گذاران نظام پرستاری از طریق رسانه ها، تقویت حضور پرستاران در جوامع ملی و بین المللی و افزایش آگاهی جامعه و آموزش مردم از نقش های متنوع و متعدد حرفه ای پرستاران، بهبود دیدگاه همراهان بیماران به عنوان

مشتريان خاموش حرفه پرستاری، افزایش تلاش مؤسسات آموزشی و مراکز بالینی جهت نشان دادن تصویر حرفه ای مطلوب از پرستاری، در نظر گرفتن پرستاران به عنوان یک عنصر کلیدی در نظام سلامت و همسو کردن اهداف حرفه پرستاری با نقش واقعی این حرفه در جامعه، در جهت ارتقاء مفهوم هویت حرفه ای و تصویر پرستاری برداشت.

جدول شماره ۱ راهکارهای موثر
آموزش به مردم در مورد ماهیت واقعی حرفه پرستاری (۲)
نظارت و مراقبت بر تولیدات اصحاب رسانه از یک سو و از سوی دیگر، حضور هرچه پررنگ تر پرستاران در رسانه به منظور معرفی واقعیت حرفه خویش، در شنیدن صحیح صدای پرستاران (۶)
نشان دادن اخلاقیات و روابط بین حرفه ای مناسب و قدرت علمی پرستاران جهت ارائه تصویری در شأن و منزلت حرفه پرستاری، جهت اصلاح تصویر ساخته شده در رسانه ها و هم تصویر عمومی شکل گرفته در ذهن مردم (۳)
تبلیغ تصویر صحیح و مثبت از پرستاری با برنامه ریزی صحیح برای بهبود ارتباط پرستاران با بیماران به عنوان منبع مهمی برای انتقال تصویر پرستاری به جامعه (۲)
افزایش آگاهی جامعه درباره حرفه پرستاری با ارائه اخبار مرتبط با مشکلات پرستاری، برنامه های مرتبط با نقد و تحلیل حرفه پرستاری و نیز انتشار اخبار مرتبط با تقدیر از پرستاران (۶)
ایجاد برنامه های ملی توسط سیاست گذاران سلامت جهت بهبود تصویر پرستاری (۵)
برجسته کردن نقش انکار ناپذیر مدرسان پرستاری برای ایجاد تصویر مثبت از حرفه در دانشجویان پرستاری و نقش مدیران جهت ساختن جوی مملو از احترام در محیط کار و ارتقای چهره پرستاری در محیط های بالینی در شکل گیری هویت حرفه ای مثبت (۸)
کسب موقعیت قوی در سازمان های مراقبت بهداشتی در سایه افزایش حضور پرستاران (۲)
استفاده از موقعیت های استراتژیکی مانند نقش های مدیریتی یا آموزش دهنده و همچنین برخی شرایط بحرانی و چالش برانگیز کرده و نشان دادن حرفه ای شدن و ارتباط حرفه خود با جامعه از طریق رسانه های جمعی (۸)
انتشار مطالب مرتبط با پرستاری در رسانه های مکتوب، روزنامه ها و مجلات برای عموم مردم (۲)
متمرکز کردن برنامه های آموزشی پرستاری به عنوان پایه و اساس، بر قدرتمند کردن هویت حرفه ای پرستاران و بهبود موقعیت اجتماعی (۵،۷)
آگاهی جامعه از ایفای نقش های متنوع و متعدد حرفه ای به طور همزمان که شامل مراقب، معلم، مدافع، مددجو، مشاور، رهبر، مدیر و نقشه ای حرفه ای دیگر می شود (۶)
توجه به تاثیر قابل توجه در بهبود تلاش هر کدام از پرستاران برای تغییر در تصویر پرستاری، با توجه به تعداد بالای افراد شاغل به حرفه پرستاری (۲،۴)
توجه سیاست گذاران نظام پرستاری و رسانه ها به تاثیر به سزای برنامه های متنوع تلویزیون در دیدگاه عموم مردم از حرفه پرستاری و خصوصا جنسیت در حرفه پرستاری جهت دیده شدن هویت پرستاری در جامعه (۶)

عدم برون فکنی مشکلات مربوط به تصویر حرفه ای خود به دیگران و ارتقاء باور درونی خود پرستاران به پرستاری و صحبت کردن مثبت در مورد پرستاری، توسعه عملکرد مبتنی بر شواهد در حرفه و تعامل فعال پرستاران با رسانه ها (۸)

ایجاد حس اعتماد به پرستاری در مردم از طریق رسانه های اجتماعی پربازدید مثل تلویزیون و رادیو (۶)

انجام مطالعاتی و ارائه راهکار های مناسب جهت شکل گیری تصویری درخور شأن و منزلت حرفه پرستاری (۷)

ارتقای هویت و تصویر پرستاری در بین سایر حرفه ها با تسهیل یادگیری بین حرفه ای (۵)

بررسی دیدگاه ها، نیازهای و داشتن دید مثبت نسبت به همراهان بیماران، به عنوان مشتریان خاموش حرفه پرستاری که می تواند قضاوت و دیدگاه عمومی جامعه در مورد این حرفه شکل دهند (۴)

مراجع

- [1] Sadeghnezhad H, Nasiri A, Birjandi MH. Professional prestige in nursing: A concept analysis review using Walker and Avant approach. Iran Occupational Health. 2023 Mar 10;20(1):264-77.
- [2] Güven DY, Şener Ş. Determining the Image of Nursing Profession in the Society During Covid-19 Pandemia Process. Clinical and Experimental Health Sciences. 2023 Jul 1;13(3):470-7.
- [3] Matbouei M, Raiesdana N, Arian M. Assessment of the nurse image in Iranian cinema. Journal of Nursing Education. 2020 Oct 10;9(5):11-9.
- [4] Grinberg K, Sela Y. Perception of the image of the nursing profession and its relationship with quality of care. BMC nursing. 2022 Mar 10;21(1):57.
- [5] Duan Y, Feng X, Xiao H. Public image of nursing in modern society: an evolving concept analysis. Nursing Open. 2024 Sep;11(9):e70033.
- [6] Amaniyan S, Nobahar M, Raiesdana N. The effect of media on nursing image in societies: a systematic review. Qom University of Medical Sciences Journal. 2021 Oct 10;15(7):454-63.
- [7] Konstantopoulou G. The Public Image of Nursing and the Social Perceptions of Nurses Before and After the COVID-19 Pandemic. An Integrated Review. J Nurs Care Repo. 2024;5(2):1-5.
- [8] Bahrami M, Rahimzadeh-Feyzabad T. The relationship between Social and Professional Status and Occupational Components from the Nursesâ Perspective in Vali-e Asr Educational Hospital of Birjand. Beyhagh. 2017;22(1):50-9.